

альтернативних програм. Ці програмні середовища дозволяють працювати з векторною, растровою та тривимірною графікою, що сприятиме реалізації задекларованих вимог до сучасного фахівця.

Література

1. Любарський С. В. Адаптивні алгоритми оцінки знань в інтелектуальній комп'ютерній тренажерній системі навчання. Збірник наукових праць ВІТІ НТУУ «КПІ». 2020. № 2. С. 59–64.
2. Шмигер Г. П., Василенко Я. П. Особливості впровадження адаптивного навчання. Сучасні інформаційні технології та інноваційні методики навчання: досвід, тенденції, перспективи: матеріали IV міжнародної наук.-практ. інтернет-конф., м. Тернопіль, 30 квітня 2020 р. Тернопіль, 2020. С.150–153.
3. Martin A. J., & Lazendic G. Computer-adaptive testing: Implications for students' achievement, motivation, engagement, and subjective test experience. *Journal of Educational Psychology*, 2018. 110(1), 27–45. <https://doi.org/10.1037/edu0000205> (дата звернення 30.03.2021).

Гальчинська Г.О.

здобувачка вищої освіти

Маріупольський державний університет

РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ В УМОВАХ ДИСТАНЦІЙНОЇ ОСВІТИ

За умов пандемії COVID-19 в Україні на всіх рівнях освіти широкого розвитку набуває така форма навчання, що надає можливість індивідуалізувати процес набуття знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається, в основному, за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників освітнього процесу.

За таких умов актуалізується проблема дистанційної освіти, що розуміється як можливість навчатися та отримувати необхідні знання віддалено від закладу освіти в будь-який зручний час. Таку можливість закріплено у державній нормативно-правовій базі. Зокрема права та обов'язки учасників освітнього процесу задекларовано у Положенні про дистанційну освіту та Концепції розвитку дистанційної освіти в Україні [1].

Провідною діяльністю учасників освітнього процесу в умовах віддаленого навчання є самоосвіта. Головним умінням стає самостійне мислення, що спирається на знання й досвід та цінується набагато вище, ніж просто ерудиція, володіння більшим обсягом знань без уміння застосовувати ці знання для вирішення конкретних проблем. Тому якість освіти безпосередньо пов'язують із формуванням умінь здобувати нові знання, застосовуючи їх у реальному житті.

З огляду на зазначене різко зросла потреба у сформованій інформаційній навички особистості, як одного з важливих структурних компонентів професійної компетентності. Інформаційна компетентність передбачає сформованість умінь: самостійно працювати з інформацією, шукати, вибирати, аналізувати й оцінювати, організовувати, представляти, передавати її; моделювати, проектувати об'єкти і процеси, у тому числі у межах взаємодії з іншими учасниками освітнього процесу, відповідально реалізовувати свої плани, приймати рішення і діяти в непередбачених ситуаціях, учитися упродовж життя. Сформованість цієї компетентності в учнів розглядається як одна з найважливіших умов розвитку сучасного висококваліфікованого працівника [3]. Проте за умов перманентного карантину, процес формування інформаційної компетентності набув специфічних рис. Тепер учасники освітнього процесу використовують новітні дистанційні технології для розвитку своєї освіченості.

Зазначена вище компетентність часто розглядається науковцями у взаємозв'язку з комунікаційною, яка із процесом переходу на дистанційну освіту набула нового змісту. Аналізуючи сутність комунікаційної компетентності, М. Прищак розглядає її як сукупність знань про спілкування, умінь і навичок, потрібних для сприймання чужих і побудови власних програм мовленнєвої поведінки, адекватних цілям, сферам і ситуаціям спілкування [4, 133]. У

сучасному розумінні комунікативна компетентність являє собою досвід, що розвивається і значною мірою усвідомлюється в ході спілкування та людської взаємодії, яка виглядає дещо модифіковано, бо за умов дистанційного навчання суб'єкти освітнього процесу взаємодіють з допомогою віртуального середовища та сервісів комунікації.

Отже, дистанційна освіта встановила свої межі, але гнучка особистість знайде шляхи розвитку та самовдосконалення. Саме через це компетентності XXI століття стають все більш актуальними, бо роблять людину більш креативною, що відкриває дуже багато нових перспектив. Особистості з розвиненими навичками Softskills дуже швидко знаходять роботу та досягають поставленої мети.

Література

1. Дистанційна освіта. Міністерство освіти і науки України: URL: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/visha-osvita/distancijna-osvita>
2. Коваль К.О. Розвиток «softskills» у студентів - один з важливих чинників працевлаштування. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2015. Вип. 2. С. 162-167.
3. Самойленко Н. І., Семко Л. П. Формування інформаційних компетенцій на уроках інформатики в основній школі. *Компетентнісні засади змісту освіти в 11-річній школі: матеріали всеукр. наук-практ. конф.:* Оберіг, 2013. С. 435-439.
4. Прищак М. До питання комунікативного підходу в освіті першокласників. *Вісник Вінницького політехнічного інституту*. 2013. Вип. 1. С. 133–136.

Гільтай Л.С.

аспірантка кафедри комп'ютерних технологій
Тернопільський національний педагогічний
університет імені Володимира Гнатюка
м.Тернопіль, Україна

ВИКОРИСТАННЯ ЦИФРОВИХ ОСВІТНІХ РЕСУРСІВ ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ЦИФРОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

Анотація. Цифрові технології вносять корективи у всі сфери життя людини. Наука не залишається осторонь впроваджень. Зміни, які відбуваються в суспільстві, відображаються в освіті. XXI століття у нас інформаційне, тому, безумовно, освіта повинна забезпечувати сучасні запити.

Цифрові технології дозволяють виділити особливості, які дають підстави для розробки принципово нових підходів до організації процесу підготовки кадрів, розвитку дидактичних основ включення в навчальний процес. Дозволяють орієнтувати освітній процес не просто на виконання вимог професійного та освітнього стандарту, а на формування професійної культури майбутнього фахівця, прагнення до постійного самостійного самовдосконалення за допомогою інформаційних сервісів і технологій. Тому особливого значення в системі освіти набуває питання, як забезпечити навчальний процес відповідними навчально-методичними засобами та навчальними програмами, щоб школа, університет, викладач і система підвищення кваліфікації викладачів відповідала сучасним глобальним і національним викликам й надавала сучасну підтримку у сфері цифрових технологій, розвивала та формувала сучасні цифрові компетенції

Розвиток цифрових навичок стає однією з найважливіших умов для розвитку цифрового ринку будь-якої країни, оскільки прямо або опосередковано пов'язаний з усіма сферами функціонування суспільства та економіки. Розвиток інформаційних технологій у сучасному світі спричинив перегляд традиційних підходів до визначення перспективних форм організації освітнього процесу.

Ключові слова: інформаційні технології, цифрові освітні ресурси, цифрові компетенції, освіта, майбутні фахівці.